

Regionální muzeum v Litomyšli

zřizované Pardubickým krajem

TISKOVÁ ZPRÁVA

18. září 2020

Vážení návštěvníci,

v souladu s vládními nařízeními platí ve všech vnitřních prostorách povinnost nošení roušek. Prosíme o dodržování tohoto celostátního opatření v objektech Regionálního muzea v Litomyšli – v hlavní budově, Rodném bytě Bedřicha Smetany a v Portmoneu – Museu Josefa Váchala.

Dbejte na dostatečné rozestupy a osobní hygienu.

Komentovaných prohlídek a obdobných doprovodných programů v muzeu se může účastnit maximálně 10 návštěvníků, s výjimkou třídních kolektivů žáků a studentů. Množství návštěvníků přednášek je limitováno počtem míst k sezení v dané prostora, v níž se přednáška koná.

Děkuji Vám.

René Klimeš, ředitel Regionálního muzea v Litomyšli

NOVINKY

Přednáška, autogramiáda a křest knihy v Portmoneu

Odhalení Krvavého románu aneb beseda s Ondřejem Cikánem

1. říjen 2020, 18.00 hodin

Když Ondřej Cikán po několikaleté práci dokončil překlad *Krvavého románu* od Josefa Váchala do němčiny, netušil, jaký rozruch to způsobí mezi českými váchalology a milovníky kolportážních románů. Součástí německého vydání je totiž i jeho vlastní text vysvětlující mnohé z děje Váchalovy knihy, a soupis krvavých románů. Ovšem neznalost německého jazyka brání čtenářům Váchalova díla v odhalení těchto nových objevů. *Komentář ke Krvavému románu Josefa Váchala* tak právě nyní vychází v českém jazyce! Nejde o překlep v názvu, Ondřej Cikán, inspirován Váchalem, sám sáhl po vlastním autorském stylu psaní, máte se tedy na co těšit!

Přijďte si popovídat na krvavá a váchalovská témata s autorem knihy Ondřejem Cikánem z vídeňského nakladatelství Kétos.

Komentáře budou k zakoupení na místě, součástí besedy bude i autogramiáda. Jednotné vstupné 40 Kč. Vzhledem ke kapacitě omezené na 15 návštěvníků doporučujeme rezervaci předem na klimesova@rml.cz.

(Hana Klimešová)

Čtení v Portmoneu

Noc literatury začne letos v Portmoneu

7. říjen 2020 od 18.00 hodin

Každoroční akce českých knihoven spojená se čtením nových knih jak od českých, tak i od zahraničních autorů na netradičních místech a z úst zajímavých osobností, má již řadu fanoušků také v Litomyšli. Letos budeme číst na několika místech jednoho magického domu – v Portmoneu – Museu Josefa Váchala. Srdečně zveme všechny milovníky knih a literatury na nevšední zážitek pod rouškou a pod rouškou noci. Začínáme v 18 hodin v Portmoneu a vstup na čtení je zdarma. Více informací na www.nocliteratury.cz a www.knihovna.litomysl.cz. Noc literatury pořádá Městská knihovna, Městská galerie v Litomyšli a Regionální muzeum v Litomyšli.

Kapacita účastníků akce v Portmoneu je omezena na 15 osob.

(Hana Klimešová)

Dílny pro dospělé a rodiny v ateliéru Portmonea

Řezání a tisk kněhoznaček podle J. Váchala

9. říjen 2020, 13.00–18.00 hodin

Josef Váchal zhotovil za svůj život přes 400 návrhů exlibris, častěji je však nazýval kněhoznačky (označení knihy majitelem). Při výrobě vlastního exlibris budete moci zažít, co všechno tato grafická disciplína obnáší. Zhotovíme vlastní grafický návrh a vyzkoušíme techniky linorytu a dřevořezu. Inspiraci budeme čerpat z Váchalovy tvorby, ale vlastní invenci se meze nekladou. Nakonec vše vytiskneme na knihařském lisu.

Na dílnu je nutné se předem přihlásit na email klimesova@rml.cz nebo na tel. 777 840 425. Kapacita 8 osob – JIŽ PLNĚ OBSAZENO. Děti do 15 let pouze v doprovodu rodičů. Cena dílny 350 Kč za osobu včetně vstupu do expozice. Portmoneum bude otevřeno výhradně pro účastníky kurzu.

(Hana Klimešová)

Přednáška v Portmoneu

Krváčky na Dušičky!

aneb beseda se znalcem hororu Martinem Jirouškem

31. říjen 2020 od 16.00 hodin

Kolportážní romány z konce 19. století se Josefu Váchalovi staly osudem, jejich jedinečný kolorit, tajemné chodby, hrobky, únosy, vraždy, spiknutí, hluboké lesy a bezedné strže dokázal vtěsnat do své stěžejní knihy *Krvavého románu*. V podvečer před Dušičkami se pokusíme oživit jejich tradici, kterou započal Ch. H. Spiess z Bezděkova. Pomocí kouzelných ilustrací, barvotisků, pašerů, loupežníků, duchů, mátoch, padlých žen společně vyvoláme Skalního ducha a jiné zhejralce z doby Rakouska-Uherska. V Portmoneu dnes večer krev cedí znalec hororu Martin Jiroušek.

Jednotné vstupné 40 Kč. Vzhledem ke kapacitě omezené na 15 návštěvníků doporučujeme rezervaci předem na klimesova@rml.cz.

(Hana Klimešová)

Interaktivní prohlídky Portmonea

Brána do jiných světů

31. říjen 2020

Portmoneum před svátkem mrtvých ožívá. Magická pečeť je zlomena, brána do jiných světů se otevřela a bytosti žijící na stěnách ovládly dům. Hledáme odvážné dobrodruhy, kteří se vydají na vlastní pěst obnovit rovnováhu elementů a rozluští mystické tajemství.

Dětské návštěvníky čeká detektivní hra plná šifer a hlavolamů. Dospělí objeví skryté záhady magie a hranice vlastního strachu. Přidejte se!

„Magie bez přispění demonů a ďábla. Magie bez pomoci pantaklů a zaklínadel. Magie pro každého, bez rozdílu politického a náboženského přesvědčení.“ (J. Váchal, Krvavý román, s. 301)

Interaktivní prohlídky:

- s detektivní hrou pro děti: 13.00, 14.00 a 15.00 hodin
vstupné: děti 70,- Kč, doprovod dospělého 50,- (nutné u dětí do 10 let)

- strašidelné pro dospělé v 18.00 a 19.00 hodin
vstupné: 120,- Kč

Nutné se předem objednat. Počet míst omezen na 10 návštěvníků na jednu prohlídku. Objednávky na info@portmoneum.cz, klimesova@rml.cz nebo 777 840 425. Interaktivní prohlídky připravilo na míru pro Portmoneum *Divadlo Květ Života* z Poličky.

(Hana Klimešová)

Žáci a studenti mohou každý čtvrtek navštívit muzeum zdarma

od 1. září 2020

Od 1. září mají žáci a studenti do všech našich objektů (hlavní budova, Rodný byt B. Smetany, Portmoneum) každý čtvrtek vstup zdarma. Jste srdečně zváni!

S iniciativou přišel Pardubický kraj, zřizovatel Regionálního muzea v Litomyšli. Opatření platí i v dalších krajských paměťových institucích.

„Tato úprava je podpůrným opatřením v době ovlivněné restrikcemi spojenými s šířením nákazy COVID19. Primárním cílem je motivovat mladou generaci k cestování, návštěvám a prohlídkám expozic a výstav v našich krajských muzeích a galeriích.“ (z dopisu Romana Líška, 1. náměstka hejtmána Pardubického kraje, paměťovým institucím zřizovaným krajem, 27. 8. 2020)

Platí pro žáky do 15 let a dále pro studenty SŠ a VŠ po předložení studijního průkazu nebo jakéhokoliv jiného dokladu, který potvrzuje studium.

(René Klimeš)

PROBÍHÁ

Výstava

Retrogaming – počátky domácích počítačů u nás

11. květen – 1. listopad 2020

Interaktivní výstava historických počítačů zachycuje historii výpočetní techniky od počátků po polovinu 90. let 20. století. Největší pozornost je věnována počítačovým hrám a domácím počítačům a konzolám z 80. let – československým (IQ 151, PMD, Didaktik...) i zahraničním (Apple, Amstrad, Atari, Commodore, IBM, Nintendo, Sega, Sinclair...).

Návštěvník se seznámí nejen s velkými herními hity (od Pac-Mana nebo Space Invaders přes Prince of Persia po Doom nebo Street Fighter II), ale třeba i s dobovými herními časopisy.

Součástí výstavy, kterou můžete navštívit do 1. listopadu, je „paňanské doupě“ – herna s historickými počítači, herním automatem i s moderními PC s emulátory. Každý si zde může vyzkoušet víc než 1000 her...

Interaktivní prvky jsou vyčištěny a dezinfikovány nanotechnologií s oxidem titaničitým (TiO₂) s dlouhodobým účinkem proti koronaviru způsobujícímu onemocnění COVID-19.

Komentované prohlídky pro školy rezervujte prosím předem na email chaloupka@rml.cz nebo na tel. 605 508 753.

(Petr Chaloupka)

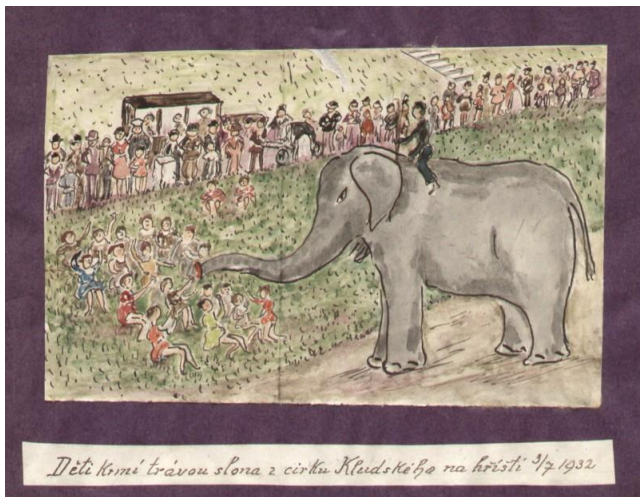
Výstava

Cirkus v Litomyšli

26. květen 2020 – 17. leden 2021

Zveme Vás na dosud historicky **největší cirkusovou výstavu v českých dějinách**, která bohatě dokumentuje život českého cirkusu od druhé třetiny 19. století do konce 50. let století dvacátého. Je založena na zásadních svědectvích dvou Litomyšlanů, kteří putovali s cirkusy po českých zemích i vzdálené cizině. Prvním je Ignác Pecivál (1819–1894), od něhož pochází vůbec první popis života českého cirkusu (Beránek). Druhým pak JUDr. Stanislav Bubeníček (1904–1979), advokát, jehož přivedly k životu cirkusáka společenské poměry 50. let. Texty, obrazové materiály a unikátní exponáty doprovází řada interaktivních prvků pro menší i větší návštěvníky.

U příležitosti konání výstavy vychází nová kniha *Cirkusový svět Stanislava Bubeníčka*.

Výstavu, kterou můžete navštívit do 17. ledna 2021, připravilo Regionální muzeum v Litomyšli ve spolupráci s Národním muzeem za pomoci uznávaných tvůrců interaktivních programů, manželů Martiny a Jana Svobodových. Hlavním kurátorem výstavy je náš nejpřednější znalec cirkusových reálií PhDr. Hanuš Jordan z Národního muzea.

Výstava vznikla s finanční podporou Ministerstva kultury České republiky.

Takto zachytil příjezd cirkusu Kludský do Litomyšle v roce 1932 místní kupec Quido Šimek

(Martin Bošík)

Dětská herna

1. červenec 2020 – 17. leden 2021

Vážení a milí návštěvníci, zveme Vás a Vaše děti do naší herny. A na co se můžete těšit? Letos na spoustu překvapení a novinek, naše herna je „cirkusová“! Můžete navštívit zvěřinec, šapitó a..., přijďte si pohrát a uvidíte. Na své si přijdou kluci i holčičky. Otevřeno je úterý až pátek 9–12, 13–17 hodin, o víkendech a o prázdninách 9–17 hodin. Věříme, že návštěva herny pro Vás bude příjemným zážitkem a relaxací nejen během prohlídky muzea. Těšíme se na Vás!

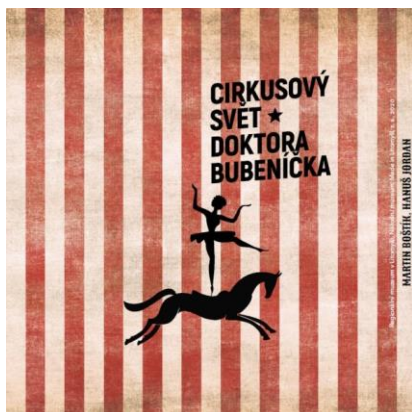
(Renata Kmošková)

Nová kniha

Cirkusový svět doktora Bubeníčka

U příležitosti konání výstavy *Cirkus v Litomyšli* vznikla nová publikace autorů Martina Boštíka a Hanuše Jordana, která je věnovaná cirkusovému životu jednoho neobyčejného Litomyšlana.

JUDr. Stanislav Bubeníček (1903–1979) byl místní právník, hudebník, spisovatel a fotograf, který vedl do roku 1950 se svou ženou advokátní kancelář. Poté byl z politických důvodů zbaven možnosti dalšího působení v oblasti práva a v 50. letech pracoval mj. u několika cirkusů jako muzikant a dělník.

Jádrem knihy je edice dopisů, které Bubeníček zasílal v letech 1954–1956 rodině z různých cirkusových štací. Ty jsou sice svého druhu humoristickou četbou, avšak zároveň mají závažnou vypovídací hodnotu. Na ně navazuje výběr z Bubeníčkových unikátních snímků z cirkusového prostředí z let 1954–1959. Publikace též obsahuje studie o Bubeníčkově životě a díle, jeho cirkusové anabázi a životě československých cirkusů v 50. letech a úvahové texty o některých aspektech advokátova literárního díla.

Autorem grafické úpravy knihy, kterou vydává Regionální muzeum v Litomyšli, Národní muzeum a Made in Litomyšl, z. s., je Jiří Lammel.

(Martin Boštík)

Výstava v Portmoneu – Museu Josefa Váchala

Krvavý román Josefa Váchala

12. červen – 31. říjen 2020

Výstava je věnovaná jedinému dílu – nejznámějšímu tisku Josefa Váchala (1884–1969) – *Krvavému románu* s podtitulem *Studie kulturně a literárně historická*. Román vydal Váchal vlastním nákladem v sedmnácti číslovaných exemplářích v roce 1924. Jednotlivé výstavní panely představují dnes slavného grafika, malíře, mystika a spisovatele Josefa Váchala a sbírku jeho „krvavých“ kolportážních románů, stejně jako žánr samotný. Především se ale výstava věnuje knize, kterou Váchal, inspirován tímto druhem literatury, napsal. Kniha se z části tváří jako rádobý odborná studie, většinu obsahu ale zaujímá vlastní autorský román. Do něho vršovický mistr zamíchal nejen literární postavy a prostředí z lidových románů, ale také skutečné osoby a místa ze svého okolí, mj. i Litomyšl. Z knihy *Krvavý román* se stal především díky jejím dalším vydáním (už jinými vydavateli) fenomén, který měl vliv na řadu dalších událostí. Jednou z nich byla i záchrana Portmonea nebo založení Lázní ducha v Litomyšli.

Prostoru vévodí vitrína s originálním svazkem *Krvavého románu* od Josefa Váchala. K výstavě je vydán i stručný katalog ve třech jazykových mutacích, v českém, německém a anglickém jazyce.

(Hana Klimešová)

DLOUHODOBÉ PROGRAMY

Expozice

Litomyšl – město kultury a vzdělanosti

Více informací k expozici naleznete zde:
<http://www.rml.cz/cs/muzeum/expozice.html>

Expozice

Litomyšl

– město kultury
a vzdělanosti

Permanentky pro školy

Regionální muzeum v Litomyšli od roku 2016 nabízí speciální permanentky, které za zcela symbolickou částku umožní celoroční návštěvy muzea školním třídám. Více zde:

<http://www.rml.cz/cs/informace/pro-navstevniky.html>

PUTOVNÍ VÝSTAVY LITOMYŠLSKÉHO MUZEA

Informace o putovních výstavách nabízených RML naleznete zde:

Retrogaming – <http://www.rml.cz/cs/informace/pro-muzea/retrogaming.html>

Zmatené peníze – <http://www.rml.cz/cs/informace/pro-muzea/zmatene-penize.html>

Astronomické tradice v Pardubickém kraji – <http://www.rml.cz/cs/informace/pro-muzea/astronomie.html>

Otevírací doba – hlavní budova

Út–Pá: 9.00–12.00, 13.00–17.00

So–Ne: 9.00–17.00

letní prázdniny Út–Ne: 9.00–17.00

Otevírací doba – Rodný byt Bedřicha Smetany

duben, říjen: So, Ne: 9.00–12.00, 13.00–17.00

květen – září: Út–Ne: 9.00–12.00, 13.00–17.00

Otevírací doba – Portmoneum – Museum Josefa Váchala

otevřeno od 12. června 2020

12. červen – září: Út–Ne: 9.00–12.00, 13.00–17.00

říjen: So, Ne: 9.00–12.00, 13.00–17.00

Přístup pro handicapované návštěvníky

Hlavní budova muzea je plně bezbariérová včetně toalet (vchod z Jiráskovy ulice).

Rodný byt B. Smetany a Portmoneum – Museum Josefa Váchala nejsou bezbariérové (několik schodů, či převýšení; úzké průchody apod.), přístupné jsou pouze s vlastním asistentem.

Tiskový servis:

Regionální muzeum v Litomyšli, tel: 461 615 287, email: info@rml.cz

Pokud máte zájem o více informací ohledně výstav a projektů, kontaktujte následující pracovníky:

Archeologie – Mgr. Jana Němcová, 739 031 857, nemcova@rml.cz

Retrogaming / Zmatené peníze – Mgr. Petr Chaloupka, 605 508 753, chaloupka@rml.cz

Cirkus v Litomyšli / Astronomické tradice – PhDr. Martin Boštík, bostik@rml.cz

Portmoneum – Museum Josefa Váchala – Mgr. Hana Klimešová, 777 840 425, klimesova@rml.cz

Lektorované programy – Renata Kmošková, kmoskova@rml.cz

Kde pracovníci muzea sídlí?

V hlavní budově (Jiráskova 9) a v budově zámeckého pivovaru v Litomyšli (Jiráskova 133), část B, vstup z ulice Jiráskova.

Pro badatele: Badatelna je otevřena v pracovních dnech po předchozí domluvě s jednotlivými kurátory.

Změna programu vyhrazena!